

Karjalankielinen yliopisto-opetus – vastavirtaan soutamista?

Karjala on vakavasti uhanalainen vähemmistökieli, jolla on puhujia Suomessa ja Venäjällä. Suomessa karjalan kieli ja kulttuuri on ollut Itä-Suomen yliopistossa sivuaineena vuodesta 2009 lähtien, ja vuodesta 2021 alkaen yliopisto on saanut vastuulleen myös karjalan elvytystehtävän. Tässä kirjoituksessa tarkastelemme karjalaa yliopiston opetuskielenä ja niitä käytännöllisiä ja kieli-ideologisia kysymyksiä, joita siihen liittyy. Uhanalaisen karjalan kielen kontekstissa myös murteen ja kielen tai monikielisyyden ja monimurteisisuuden välinen raja on häilyvä ja aiheuttaa keskustelua.

Julkaistu: 5. lokakuuta 2022 | Kirjoittaneet: Helka Riionheimo ja Natalia Giloeva

Uhanalainen karjalan kieli

Karjala on suomen lähin sukukieli, jota puhutaan Suomessa ja Venäjällä. Venäjällä karjalan perinteinen puhuma-alue sijaitsee Karjalan tasavallassa, mutta karjalaisia asuu myös sisä-Venäjällä Tverin alueella. Suomessa karjala on ei-alueellinen vähemmistökieli, jonka puhujia on ympäri maata. Molemmissa maissa karjala on vakavasti uhanalainen, mutta kielen käyttöä on viime vuosikymmenten aikana pyritty edistämään samalla kun kieltä on kehitetty soveltumaan nykypäivän tarpeisiin. Venäjällä karjalaa opetetaan muutamissa kouluissa ja Petroskoin valtionyliopistossa. Suomessa karjalaa ei opeteta peruskoulussa tai lukiossa, mutta korkeakoulutasolla karjalan kursseja on eräissä yliopistossa. Oppiaineen status karjalan kielellä ja kulttuurilla on Itä-Suomen yliopistossa, jossa karjalan opetus alkoi vuonna 2009 (oppiaineen perustamisesta ks. Palander, Zaikov ja Uusitupa 2013: 371–375). Tärkeää matalan kynnyksen kielenopetustyötä tehdään lisäksi vapaan sivistystyön kentällä ja karjalaisyhdistyksissä.

Karjalan murteet ja kirjakielet

Yksi karjalan kielen erityispiirteistä on usean kirjallisen standardin rinnakkaiselo. Puhuttu karjalan kieli jakautuu kahteen päämurteeseen, livvinkarjalaan ja varsinaiskarjalaan, joista jälkimmäinen jakautuu vielä vienankarjalaan ja eteläkarjalaan (ks. esim. Torikka 2004). Kun karjalaa ryhdyttiin Venäjällä elvyttämään 1980- ja 1990-lukujen taitteessa, päädyttiin normittamaan erikseen kirjakielet livvinkarjalaa ja vienankarjalaa varten (ks. esim. Anttikoski 2003). Venäjän Karjalassa eteläkarjalan normittamistyötä ei ole tehty, mutta kirjakielityö on aloitettu Suomessa 2010-luvun kuluessa. Murteet ovat sen verran lähellä toisiaan, että ne voivat saada tukea toistensa normitustyöstä, ja varsinkin sanasto on murteille paljolti yhteistä. Oma kirjakielensä on olemassa myös tverinkarjalalla, joka kuuluu taustaltaan yhteen eteläkarjalan kanssa, mutta tämä Sisä-Venäjällä puhuttava saarekemurre muodostaa oman kokonaisuutensa ja eroaa Suomessa puhutusta eteläkarjalasta.

Karjalan murteiden kirjakielet ovat toisiinsa verrattuna erilaisessa asemassa. Pisin historia on livvin- ja vienankarjalalla, joita on Venäjällä kehitetty rinnakkain. Livvinkarjalalla on kuitenkin ollut selvästi enemmän käyttöä, käyttäjiä ja julkaistua materiaalia. Eteläkarjalan murteen tilanne on heikoin, koska kirjakielen kehittäminen on vuosikymmenten verran jäljessä muita murteita, ja eteläkarjalaksi julkaistua materiaalia on hyvin vähän. On kuitenkin syytä tähdentää, että minkään kirjakielen tilanne ei ole vakaa, vaan kaikki vaativat ylläpitämistä ja jatkuvaa kehittämistä.

Karjalan kielen korkeakouluopetus Venäjällä ja Suomessa

Karjala tuli korkeakoulutasoiseksi oppiaineeksi ensimmäiseksi Venäjällä, kun Petroskoin valtionyliopistoon perustettiin karjalan ja vepsän laitos vuonna 1990 (tarkemmin ks. Palander ym. 2013, Pyöli 2021). Yliopistosta valmistuvilla on karjalan ja suomen kielen opettajan, tulkin ja kääntäjän pätevyys, ja tutkintoon sisältyvät siis myös suomen kielen opinnot. Alkuvaiheessa karjalan opiskelijoilla oli kotona hankittu (puhutun) karjalan kielen taito, jota vahvistettiin ja täydennettiin opintojen kuluessa. Myöhemmin karjalan käyttö kodeissa on entisestään vähentynyt, ja yliopistoon tulevien opiskelijoiden karjalan kielen taito on huomattavasti heikompi kuin 30 vuotta sitten. Opinnoissa karjala on kuitenkin ollut monien kurssien opetuskielenä, ja opiskelijat ovat kirjoittaneet kurssitehtäviä ja tutkinnon päättävän diplomityönsä karjalaksi. Koska venäläisissä yliopistossa opiskelu perustuu pääasiassa kontaktiopetukseen, opiskelijat ovat opintojensa aikana saaneet runsaasti karjalankielistä syötettä opettajiltaan.

Karjalan opetus on kuitenkin aina ollut Petroskoissa monikielistä, ja karjalan lisäksi opetuskielinä ovat olleet suomi ja venäjä. Karjalan kielen opetus on eriytetty livvinkarjalan ja vienankarjalan ryhmille siten, että eri murteilla opetetaan kielen rakennekurssit (äänneoppi, muoto-oppi, syntaksi) ja käännöskurssit. Muilla kursseilla opetuskielet ovat vaihdelleet, ja kielen valinta on riippunut muun muassa opettajan omasta kielenosaamisesta ja kieli-ideologisista valinnoista, opiskelijoiden kielitaidon tasosta ja opetettavasta aiheesta. Esimerkiksi yliopiston ensimmäinen livvinkarjalan opettaja Ljudmila Markianova teki hyvin tietoisien valintojen opettaa kurssinsa aina karjalaksi (Markianovan työstä karjalan yliopisto-opetuksessa ks. Pyöli 2021: 98–102). Opiskelijoiden karjalan taidon taso puolestaan vaikuttaa opetuskieleen siten, että kun

opiskelijoilla ei ennestään ole kovin hyvää karjalan osaamista, kielikurssien opettajilla on tarve tulkata puhetta venäjäksi ja muutenkin käyttää venäjää opetuksen apukielenä. Kurssien sisältökin vaikuttaa opetuskielen: esimerkiksi karjalan murteiden kurssi on perinteisesti opetettu suomeksi, kun taas venäjän kielen ja kulttuurin kurssit on opetettu venäjäksi.

Itä-Suomen yliopistossa karjalan kieli ja kulttuuri on ollut sivuaineena vuodesta 2009 lähtien. Vuodesta 2011 lähtien tarjolla ovat olleet perus- ja aineopintojen lisäksi syventävät opinnot, joihin sisältyy karjalan kieltä tai kulttuuria tarkasteleva sivuaineen tutkielma. Opiskelijat ovat useimmiten aloittaneet karjalan kielen opiskelun nollassolta, mutta joillakuilla on ollut suvussa opittua tai kansalaisopistojen ja karjalaisjärjestöjen kursseilla hankittua kielitaitoa. Kielitaitokurssit on järjestetty alusta alkaen vuorovuosin livvin- ja vienankarjalaksi, ja vuodesta 2020 lähtien tarjolla on vuosittain ollut myös eteläkarjalan kursseja. Kielitaitokursseilla opetuskielenä on ollut karjala, ja koska kyseessä on suomen läheinen sukukieli, karjalaa on voitu lähes ongelmitta käyttää ensimmäisistä luennoista lähtien. Muut opintoihin kuuluvat kurssit (aiheeltaan kielitieteellisiä tai karjalaiseen kulttuuriin liittyviä) on opetettu suomeksi. Opetusresurssien rajallisuuden vuoksi karjalan kielen opinnoissa on ollut paljon kirjatenttejä ja muuta itsenäistä opiskelua.

Karjala laajemmin opetuskieleksi

Karjalan kielen ja kulttuurin oppiainetta kehitetään tällä hetkellä Itä-Suomen yliopistossa vastaamaan erityisesti kielen elvytystarpeisiin. Karjalan kielellä on Suomessa nostetta, ja kielen elvyttämiseen ollaan vihdoinkin suuntaamassa valtion resursseja; karjala on mm. mukana vuonna 2022 valmistuneessa valtion kielipoliittisessa ohjelmassa (<https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/164216> (<https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/164216>)). Vuodesta 2021 alkaen Itä-Suomen yliopistolle on osoitettu kielen elvyttämiseen tarkoitettu valtionavustus, ja karjalan opinnot on avattu tarjolle avoimeen yliopistoon kaikkien kiinnostuneiden ulottuville.

Yliopistojen opetussuunnitelmatyössä kiinnitetään nykyisin paljon huomiota työelämärelevanssiin, mutta karjalan kielen opetuksessa on pikemminkin puhuttava elvytysrelevanssista: opetussuunnitelmaa kehitetään siihen suuntaan, että koulutus tarjoaisi välineitä kielen elvytykseen osallistuville. Lisäksi tavoitteena on vahvistaa käytännön kielitaidon oppimista. Tärkeänä tekijänä kaikkien tavoitteiden saavuttamisessa on karjalan kielen opetuskäytön lisääminen yliopistossa.

Karjalan käyttö opetuskielenä edistää kielenoppimista mutta myös kielen yhteiskunnallista asemaa. Tiedetään hyvin, että kielitaito kehittyy parhaiten silloin, kun opettaja puhuu mahdollisimman paljon opetettavaa kieltä ja tarjoaa siten syötettä ja mallia opiskelijoille. Karjalankielinen opetus ja karjalaksi toteutettavat oppimistehtävät vankentavat ja monipuolistavat kielitaitoa ja valmentavat käyttämään karjalaa myös opintojen jälkeisessä työelämässä. Opetuskielen status puolestaan nostaa uhanalaisen kielen näkyvyyttä.

Käytännön kielitaidon haasteita

Itä-Suomen yliopiston karjalan kielitaitokurssien opettajilla on ollut sekä vahva lapsuudessa opittu karjalan kielen (äidinkielenen) taito, kielitieteellinen koulutus ja usein pitkä kokemus karjalan kielen opettamisesta karjalaksi. Karjalan käyttäminen opetuskielenä voi tuottaa kokeneellekin opettajalle haasteita varsinkin sanaston osalta. Karjalaksi opettaminen voi vaatia opettajalta sanastotyötä eli uuden karjalankielisen sanaston luomista, jos aihepiiriin ei ole aikaisemmin kehitetty sanastoa. Tämä tarve tulee näkyviin erityisesti kursseilla, joissa käsitellään nykypäivän ajankohtaisia aiheita. Karjalan kieli on aikaisemmin ollut kyläyhteisöjen kieli ja sodanjälkeisten alueluovutusten jälkeen perheen tai suvun keskinäinen pienen piirin kieli. Elvyttäminen edellyttää kielen käyttöalojen laajentamista ja sanaston nykyaikaistamista, ja tässä opettajilla on suuri rooli.

Karjala opiskelukielenä tuottaa luonnollisesti haasteita myös opiskelijoille. Kielitaitokurssienkin jälkeen opiskelijoiden karjalan osaaminen on vaihtelevaa, sillä kielen haltuun ottaminen edellyttää myös omatoimista harjoittelua: pelkkä kursseille osallistuminen ei vielä anna aktiivista kielitaitoa. Opintosuoritusten kirjoittamista karjalaksi vaikeuttaa oppimateriaalien ja varsinkin sanakirjojen puute. Oman lisämausteensa tilanteeseen tuo se, että vaikka kielitaitokurssit on eriytetty murteittain, suurin osa oppiaineen opetuksesta on kaikille yhteistä. Kun karjalaa käytetään tulevaisuudessa yhä enemmän opetuksessa, opetuskielenä voi siis olla eri murre kuin se, mitä opiskelija on itse opiskellut. Karjalan murre-erot eivät ole ylitsepääsemättömät ja toisen murteen ymmärtämiseen harjaantuu nopeasti, mutta alkuvaiheessa voi olla ymmärtämisvaikeuksia, joihin opettajan on hyvä kiinnittää huomiota. Kaikkien murteiden kuuleminen ja ymmärtäminen on karjalan opinnoissa yksi tavoite ja osa karjalan kielen taitoa. On myös syytä mainita, että osa karjalan kielen opiskelijoista haluaa mahdollisimman laajan tietämyksen karjalasta ja suorittaa kaikki tarjolla olevat eri murteiden kielikurssit, jolloin he voivat helposti seurata kaikenlaista opetusta.

Karjalan opetuksen tulevaisuudenkuva on siis monimurteinen ja osin monikielinenkin, kun opetuksessa voidaan käyttää karjalan eri murteita ja suomea. Opetustilanteissa voidaan nojata reseptiivisen monikielisyuden käytänteisiin: opettaja ja opiskelijat puhuvat eri kieltä tai eri murretta ja vuorovaikutus perustuu siihen, että molemmat osapuolet ymmärtävät toisiaan (reseptiivisestä monikielisyudesta ks. esim. Härmävaara 2022). Monikielisistä opetustilanteista oppiaineessa on ennestään kokemusta Kiännä!-hankkeesta, jossa järjestettiin kääntäjänkoulutusta Suomen ja Venäjän karjalankielisille ja karjalan kielen opiskelijoille (Kuusi & Riionheimo 2020 ja siinä mainitut lähteet). Näiden seminaarien aikana opetuksessa ja opiskelijoiden esitelmissä olivat limittäin käytössä karjalan kolmen murteen (livvinkarjala, vienankarjala ja eteläkarjala) lisäksi myös suomi, venäjä ja vepsä. Koska osallistujat eivät yleensä osanneet tai ymmärtäneet kaikkia näitä kieliä, oli käytössä myös ajoittaisia tulkkaustilanteita, ja asioita voitiin selventää toisella kielellä.

Kielitaitokurssien ulkopuolella karjalaa opetuskielenä on ensimmäiseksi kokeiltu Natalia Giloevan vetämällä karjalan murteiden kurssilla. Giloeva on opettanut livvinkarjalaksi, mutta kurssin opiskelijoista osa on opiskellut eteläkarjalaa tai vienankarjalaa. Opetustilanteissa suomi ja karjala esiintyivät limittäin: diat olivat suomeksi ja karjalaksi, ja kun opettaja puhui livvinkarjalaa, hän tarpeen vaatiessa käänsi sanomaansa suomeksi. Opettaja käytti hyväksi myös opiskelijoiden heterogeenista karjalan kielen taustaa pyytämällä heitä antamaan esimerkkejä vaikkapa vienankarjalan tai eteläkarjalan piirteistä. Lisäksi kurssilla on ollut vierailijoita, jotka ovat omalla murteellaan kertoneet omasta taiteellisesta tai kielitieteellisestä työstään. Tällä tavoin puhuttu nykykarjala kaikkine variaatioineen on tullut kurssilla eläväksi ja näkyväksi.

Kielipolitiikkaa ja kieli-ideologioita

Uhanalaiseen kieleen opetuskielenä liittyy luonnollisesti myös kielipoliittisia ja kieli-ideologisia kysymyksiä, jotka ovat tuttuja muistakin kielenelvytystilanteista. Sekä karjalankielisiä että kielenemmistöä puhuttaa kysymys siitä, mihin vähemmistökielen ylipäättään ajatellaan kelpaavan. Mistä aiheista on mahdollista puhua karjalaksi? Ajatellaanko karjalan käytön rajoittuvan tiettyihin aihepiireihin kuten perinteeseen tai kulttuuriin? Sopiiko perinteisesti vain kotioloissa puhuttu karjala tieteen kieleksi, opinnäytteiden kieleksi? Uhanalaisen kielen opettamisessa on aina emansipatorinen, voimaannuttava ulottuvuus: kieltä saa, voi ja pitää käyttää mahdollisimman monenlaisissa ja nykypäivään liittyvissä konteksteissa.

Karjalan kielen käyttämiseen liittyy ristikkäisiä kieli-ideologioita. On tavallista, että ihmiset pitävät normitettua kirjakieltä kielen ”oikeana” ja ”parhaana” muotona (ns. kirjakielen ideologia, ks. esim. Hüning, Vogl & Moliner 2012). Karjala on tässä suhteessa erityistilanteessa siksi, että sillä ei ole olemassa yhtä yhteistä kirjallista standardia, vaan Suomessa on käytössä kolme eri murteisiin perustuvaa kirjakieltä. Kielenelvytystilanteessa kirjakielen ihannetta vastaan asettuu autenttisuuden ihanne (ks. esim. Dołowy-Rybińska & Hornsby 2021): ”aitoa”, ”oikeaa” ja ”kauneinta” karjalaa on se kielimuoto, jota on kuultu vanhempien tai isovanhempien puhuvan. Sen rinnalla uusi kirjakieli voidaan kokea kankeaksi, vieraaksi ja keinotekoiseksi.

Myös äidinkielen tai äidinkielen kompetenssin ideologiaan kytkeytyy erisuuntaisia käsityksiä. Uhanalaisen kielen puhujayhteisöissä äidinkielen käsite on hyvin ongelmallinen. Kielen käyttäminen kotikielenä on laajasti katkennut ja yhteisössä on vähän sellaisia puhujia, jotka olisivat oppineet kielen lapsuudesta asti (yhtenä) äidinkielenään. Koska karjalan kieleltä puuttuu kokonaan perus- ja lukioasteen koulutuspolku, karjalan kielen järjestelmällinen opiskelu on ollut mahdotonta. Kielestä kiinnostuneet poimivat aineksia sieltä mistä saavat, ja kuten kielentutkija ja kieliaktivisti Tuomo Kondie on kuvaillut, karjalan taito on tilkkutäkkimäinen kooste suvusta kuultua ja kursseilla opittua:

”Eli siksi on vähän hankala sanoa, että onko joku oppinut sen äidinkielenä vai myöhemmin, koska monien kohdalla kyse on vähän molemmista. Sitä on kuullut ja oppinut vähän sieltä sun täältä, ja se hankittu kielitaito on eri vaiheissa elämää kasattu tilkkutäkki.” (Tuomo Kondie Twitterissä 14.6.2020.)

Kolmen murteen ja kolmen kirjakielen olemassaolosta seuraa kysymys siitä, miten suhtaudutaan karjalan kielelliseen variaatioon ja monimurteiseen opetukseen, jossa opettaja ja opiskelijat käyttävät karjalan eri murteita. Tilanne voi herättää murteiden keskinäiseen arvostukseen liittyviä ajatuksia: miksi tätä asiaa ei opeteta minun murteellani? Tällainen rinnakkais- tai limittäiskielisyys on karjalan tapauksessa väistämätöntä, koska pieniä resursseja ei ole järkevää käyttää siihen, että kaikki tehtäisiin erikseen kolmella eri kirjakielellä. Jos etsitään (näennäisen) demokraattista vaihtoehtoa murteiden välille, opetuskieleksi pitäisi ottaa enemmistökieli suomi, ja tämä olisi karjalan edistämisen kannalta iso askel taaksepäin. Opettajien ja opiskelijoiden on kuitenkin hyvä olla tietoisia siitä, että rinnakkais- tai limittäiskielisyys on yhdenlainen kielipoliittinen teko tai valinta. Se voi osaltaan vaikuttaa niihin rajoihin, jotka ovat olleet syntymässä karjalan varieteettien välille (näistä rajoista ja niiden ylittämisestä ks. Kuusi, Kolehmainen & Riionheimo 2022).

Vastavirtaan?

Nykyisessä korkeakoulupoliittisessa ilmapiirissä opetuksen antaminen uhanalaisella kielellä tuntuu vastavirtaan soutamiselta. Karjalan kielen oppiaine uhmaa jo olemassaolollaan valtakielisen koulutuksen hegemoniaa. Suomen kieli käy nyky-yliopistossa viivytystaistelua englannin kieltä vastaan, mutta toisesta näkökulmasta suomi on se suuri valtakieli, joka peittää alleen pieniä kieliä. Karjalan kieli on kuitenkin tällä hetkellä Suomessa nosteessa, sillä nuoret karjalaistaustaiset ovat kiinnostuneet sukunsa kielestä ja kulttuurista. Se näkyy kasvaneina opiskelijamäärinä erityisesti avoimen yliopiston suunnasta. Ehkä karjalankielinen opetus muodostaa tulevaisuudessa vastavirtaa vasten kulkevan ”akanvirran”, jota pitkin karjala voi lipua kohti parempaa tulevaisuutta.

Helka Riionheimo toimii Itä-Suomen yliopistossa professorina alanaan suomen kieli ja karjalan kieli.

Natalia Giloeva toimii Itä-Suomen yliopistossa karjalan kielen yliopisto-opettajana.

Lähteet

Anttikoski, Esa (toim.) 2003. Developing written Karelian. Papers from the Karelian session in the 11th International Conference on Methods of Dialectology. Studies in Languages 38. Joensuu: Joensuun yliopisto.

Dołowy-Rybińska, Nicole – Michael Hornsby 2021. Attitudes and Ideologies in Language Revitalisation. – Justyna Olko & Julia Sallabank (toim.), *Revitalizing Endangered Languages. A practical guide* s. 104–126. Cambridge: Cambridge University Press.

Hüning, Matthias – Ulrike Vogl – Olivier Moliner (toim.) 2012: *Standard Languages and Multilingualism in European History*. Amsterdam/Philadelphia: Benjamins.

Härmävaara, Hanna-Ilona 2022. *Building the Bridge in Interaction – Receptive Multilingualism among Finnish and Estonian Speakers*. Doctoral dissertation. Finnish, Finno-Ugrian and Scandinavian Studies, Faculty of Arts, University of Helsinki. Saatavilla: <https://helda.helsinki.fi/handle/10138/340644> (<https://helda.helsinki.fi/handle/10138/340644>) [viitattu 3.8.2022].

Krämer, Philipp – Ulrike Vogl – Leena Kolehmainen (toim.) 2022. *Language Making*. Special issue of *International Journal of the Sociology of Language* 274.

Kuusi, Päivi – Helka Riionheimo 2020. Kiännä karjalakse: kääntäjänkoulutusta kielen elvyttäjille. *Kieli, koulutus ja yhteiskunta* 11(2). Saatavilla: <https://www.kieliverkosto.fi/fi/journals/kieli-koulutus-ja-yhteiskunta-maaliskuu-2020/kianna-karjalakse-kaantajankoulutusta-kielen-elvyttajille> (<https://www.kieliverkosto.fi/fi/journals/kieli-koulutus-ja-yhteiskunta-maaliskuu-2020/kianna-karjalakse-kaantajankoulutusta-kielen-elvyttajille>) [viitattu 3.8.2022].

Palander, Marjatta – Pekka Zaikov – Milla Uusitupa 2013. *Karjalan kielen tutkimusta ja opetusta kahden puolen rajaa*. – Pekka Suutari (toim.), *Karjala-kuvaa rakentamassa* s. 358–385. *Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran Toimituksia* 1389. Helsinki: Suomalaisen Kirjallisuuden Seura.

Pyöli, Raija 2021. *Elostu suurempi ruado*. Ljudmila Markianovan elämä. Helsinki: Karjalan Sivistysseura.

Torikka, Marja 2004. *Karjala. Kieli, murre ja paikka*. Kotimaisten kielten tutkimuskeskuksen julkaisuja 129. Saatavissa: <http://kaino.kotus.fi/www/verkkojulkaisut/julk129/> (<http://kaino.kotus.fi/www/verkkojulkaisut/julk129/>) [viitattu 3.8.2022].

Artikkeliin viittaaminen

Riionheimo, H., & Giloeva, N. (2022). Karjalankielinen yliopisto-opetus – vastavirtaan soutamista? *Kieli, koulutus ja yhteiskunta*, 13(5). Saatavilla: <https://www.kieliverkosto.fi/fi/journals/kieli-koulutus-ja-yhteiskunta-lokakuu-2022/karjalankielinen-yliopisto-opetus-vastavirtaan-soutamista> (<https://www.kieliverkosto.fi/fi/journals/kieli-koulutus-ja-yhteiskunta-lokakuu-2022/karjalankielinen-yliopisto-opetus-vastavirtaan-soutamista>)